

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3SŽk/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200134
Dátum vydania rozhodnutia: 23.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200134.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu (sudca spravodajca) a zo sudcov Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Anny Peťovskej, PhD. v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): Ing. F. I., K., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, Slovenská 40, Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1N 1021/17-KaPO, R.z. 5588/2017 zo dňa 25. januára 2017, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/12/2017-53 zo dňa 15. marca 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa (pôvodne žalobcu) proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/12/2017-53 zo dňa 15. marca 2018 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1N 1021/17-KaPO, R.z. 5588/2017 zo dňa 25.01.2017, ktorým žalobcovi nebol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu, že vo veci, s ktorou sa žiadateľ (žalobca) obrátil na Centrum právnej pomoci, nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žalobca nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc.

2. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol že, uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej alebo uznesením, ktorým sa konanie končí. V zmysle § 154 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Je zrejme, že žalobca má stále právo navrhnúť vykonanie znaleckého dokazovania, resp. iného dôkazu ako prostriedok procesnej obrany, a to až do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. V zmysle § 420 CSP nie je dovolanie voči rozhodnutiu

Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 prípustné, a preto nie je účelné a hospodárne ani poskytnúť právnu pomoc žiadateľovi vo veci, s ktorou sa na žalovaného obrátil. Žalovaný správne konštatoval, že na základe vyššie uvedených skutočností nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žalobca nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Žalobca môže požiadať žalovaného o priznanie nároku na poskytovanie právnej pomoci vo veci sp. zn. 15C/120/2017 vedenej na Okresnom súde Prešov.

II.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas kasačnú sťažnosť a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť odôvodnil § 440 ods. 1 písm. g/ SSP s tým, že do uplynutia lehoty na podanie dovolania mu neboli pridelené kvalifikované právne služby niektorého z advokátov, čo považuje za hrubé porušenie zákonov Slovenskej republiky a Európskeho dohovoru o ľudských právach.

III.

4. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu považuje za správne a zákonné, a preto navrhol, aby Najvyšší súd SR podanú kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

IV.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 SSP, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“, „kasačný súd“) vychádzal zo skutkového stavu, ktorý podrobne v odôvodnení rozsudku popísal krajský súd, preto pre účastníkov konania známe fakty a skutočnosti nebude nadbytočne opakovať a len v stručnosti z neho vyberá nasledovné:

7. Uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 bolo vydané v právnej veci žalobcu: R. proti žiadateľovi - žalobcovi (ako žalovanému) o zaplatenie 3.215,62 € s príslušenstvom. Týmto rozhodnutím sa rozhodlo o odvolaní žiadateľa (žalobcu) proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 15C/120/2014-166 zo dňa 14.12.2015, ktorým súd okrem iného ustanovil do konania znalca z odboru: Ekológia a manažment z odvetvia: Účtovníctvo a daňovníctvo a Kontroling a zároveň uložil žiadateľovi zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 500,- € na účet Okresného súdu Prešov, a to tak, že odvolací súd vo výroku I. predmetného uznesenia zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 15C/120/2014-166 zo dňa 14.12.2015 vo výroku o povinnosti žiadateľa ako žalovaného zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania a v tomto rozsahu vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, vo výroku II. v prevyšujúcej časti odvolanie žiadateľa zamietol. Výrok II. predmetného uznesenia Krajského súdu v Prešove sa týkalo ustanovenia znalca, ktoré predstavuje rozhodnutie o vedení konania, voči ktorému nie je odvolanie prípustné. Uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej a ani uznesením, ktorým sa konanie končí, a preto v zmysle § 420 CSP nie je voči takému dovolanie prípustné.

8. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého administratívneho rozhodnutia (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a

nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

9. Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie je v zmysle § 420 CSP prípustné len voči rozhodnutiam vo veci samej (meritórne rozhodnutia) a voči nemeritórnym rozhodnutiam len vtedy, ak sa nimi končí konanie. Uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 nie je ani meritórne rozhodnutie a ani nemeritórne rozhodnutie, ktorým sa končí konanie. Je to procesné (nemeritórne) rozhodnutie, navyše vo výroku I. bol žalobca úspešný, keďže krajský súd týmto uznesením zrušil uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 15C/120/2014-166 zo dňa 14.12.2015 vo výroku I. o povinnosti žiadateľa - žalobcu (v danom konaní pred okresným súdom v postavení žalovaného) zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania a v tomto rozsahu vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Voči tomuto výroku nie je žalobca oprávnený podať dovolanie, keďže bol v tejto časti úspešný. Výrok II. uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 je procesným rozhodnutím a voči nemu nie je dovolanie prípustné. V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov č. k. 15C/120/2014 má žalobca stále právo navrhnúť vykonanie znaleckého dokazovania, prípadne iné dôkazy, ktorými preukáže svoje tvrdenia a má právo požiadať o poskytnutie právnej pomoci vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C/120/2014. Pre úplnosť, žiadosťou prejednávanou v tomto konaní žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci vo veci sp. zn. 6Co/88/2016 vo veci podania dovolania.

12. Žalovaný v konaniach o poskytnutí právnej pomoci skúma, či by žiadatelia reálne mohli byť úspešní v spore, v ktorom žiadajú o poskytnutie právnej pomoci. Posúdenie tejto otázky patrí do právomoci žalovaného, ktorý skúma každú vec individuálne a prihliada na osobitosti jednotlivých prípadov. Keďže pri poskytovaní právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z.z. znáša náklady za právne služby prevažne štát, je namieste, aby v právnych predpisoch stanovil podmienky, za ktorých bude takáto právna pomoc poskytnutá. Jednou z podmienok je aj skutočnosť, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. O zrejmu bezúspešnosť ide najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené. Poučenie uvedené v uznesení Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 je nejasné a nezrozumiteľné a nedáva stranám konania jasnú informáciu o tom, či je alebo nie je voči predmetnému uzneseniu krajského súdu dovolanie prípustné cit.: „Protí rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)...“ Súd, ktorý rozhodnutie vydal musí vedieť, či je alebo nie je proti jeho rozhodnutiu prípustné dovolanie a nemôže to ponechať na výber strany konania. Poučenie musí byť konkrétne pre tú ktorú vec. Je však potrebné podotknúť, že ani nesprávne alebo nejasné, nezrozumiteľné poučenie nedáva stranám konania oprávnenie podať dovolanie, ak zo zákona nie je prípustné. Voči uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/88/2016-211 zo dňa 29.09.2016 nie je dovolanie prípustné z dôvodov, ktoré uviedol Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6S/12/2017-53 zo dňa 15.03.2018 a najvyšší súd v bode 11 tohto rozsudku.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky

žalobcu vznesené v kasačnej sťažnosti za nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

14. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s ustanoveniami § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP a contrario tak, že sťažovateľovi nepriznal náhradu trov kasačného konania z dôvodu neúspechu v kasačnom konaní a žalovanému nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva.

15. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.